

הַלְבוֹת תַּפְלָה פָּרָק ג

א. תַּפְלַת הַשַּׁחַר מִצּוֹתָהּ, שְׂיִתְחִיל לְהַתְפַּלֵּל עִם הַנֶּזֶץ הַחֲמָה; וְזִמְנָהּ, עַד סוֹף שָׁעָה רְבִיעִית שֶׁהוּא שְׁלִישׁ הַיּוֹם. וְאִם עָבַר אוֹ טָעָה וְהַתְפַּלֵּל אַחֵר אַרְבַּע שָׁעוֹת עַד חֲצוֹת הַיּוֹם יֵצֵא יְדֵי חוֹבַת תַּפְלָה, אֲבָל לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבַת תַּפְלָה בְּזִמְנָהּ: שֶׁכָּשֶׁם שֶׁמִּצּוֹת תַּפְלָה מִן הַתּוֹרָה, כִּךְ מִצּוֹה מַדְבְּרִיהֶם לְהַתְפַּלֵּל אוֹתָהּ בְּזִמְנָהּ שֶׁתִּקְנּוּ לָהּ חֲכָמִים וְנָבִיאִים.

ב. כִּבְר אֲמָרְנוּ שֶׁתַּפְלַת מִנְחָה, כִּנְגֵד זְמַן תְּמִיד שְׁלִבִּין הָעֶרְבִים תִּקְנּוּ זִמְנָהּ. וְלִפִּי שֶׁהָיָה הַתְּמִיד קָרֵב בְּכָל יוֹם, בְּתַשַּׁע וּמִחְצָה תִּקְנּוּ זִמְנָהּ מִתַּשַּׁע שָׁעוֹת וּמִחְצָה, וְהָיָא הַנִּקְרָאת מִנְחָה קִטְנָה. וְלִפִּי שֶׁבְּעֶרֶב הַפֶּסַח שָׁחַל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת, הָיוּ שׁוֹחֲטִין אֶת הַתְּמִיד בְּשֵׁשׁ וּמִחְצָה אָמְרוּ שֶׁהַמִּתְפַּלֵּל מֵאַחֵר שֵׁשׁ וּמִחְצָה, יֵצֵא; וּמִשֶּׁהִגִּיעַ זְמַן זֶה הִגִּיעַ זְמַן חִיּוּבָהּ, וְזוֹ הִיא הַנִּקְרָאת מִנְחָה גְדוֹלָה.

ג. נִהְגוּ אֲנָשִׁים הָרַבָּה לְהַתְפַּלֵּל גְּדוֹלָה וְקִטְנָה, וְהָאֶחָת רְשׁוֹת. וְהוֹרוּ מִקְצַת גְּאוּנִים שְׂאִין רְאוּי לְהַתְפַּלֵּל רְשׁוֹת, אֲלֹא הַגְּדוֹלָה; וְכֵן הָדִין נוֹתֵן, מִפְּנֵי שֶׁהָיָא כִּנְגֵד דְּבָר שְׂאִינוּ תְּדִיר בְּכָל יוֹם. וְאִם הַתְפַּלֵּל הַגְּדוֹלָה חוֹבָהּ, לֹא יִתְפַּלֵּל הַקִּטְנָה אֲלֹא רְשׁוֹת.

ד. הֵא לְמַדַּת שְׁזִמְן מִנְחָה גְּדוֹלָה, מִשֵּׁשׁ שָׁעוֹת וּמִחְצָה עַד תַּשַּׁע וּמִחְצָה. וְזִמְן מִנְחָה קִטְנָה, מִתַּשַּׁע וּמִחְצָה עַד שִׁישָׁאָר מִן הַיּוֹם שָׁעָה וָרִבִּיעַ; וַיֵּשׁ לוֹ לְהַתְפַּלֵּל אוֹתָהּ, עַד שֶׁתִּשְׁקַע הַחֲמָה.

ה. תַּפְלַת הַמוֹסָפִין זִמְנָהּ אַחֵר תַּפְלַת הַשַּׁחַר, עַד שֶׁבַע שָׁעוֹת בַּיּוֹם; וְהַמִּתְפַּלֵּל אַחֵר שֶׁבַע שָׁעוֹת אֶף עַל פִּי שֶׁפָּשַׁע יֵצֵא יְדֵי חוֹבָתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁזִּמְנָהּ כָּל הַיּוֹם.

ו. תַּפְלַת הָעֶרֶב אֶף עַל פִּי שְׂאִינָהּ חוֹבָהּ הַמִּתְפַּלֵּל אוֹתָהּ, יֵשׁ לוֹ לְהַתְפַּלֵּל מִתְחִלַת הַלַּיְלָה עַד שִׁיעֲלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר. תַּפְלַת נַעֲלָה כְּדֵי שִׁישָׁלִים אוֹתָהּ, סְמוּךְ לְשִׁקִּיעַת הַחֲמָה.

ז. הַמִּתְפַּלֵּל תַּפְלָה קֹדֶם זִמְנָהּ לֹא יֵצֵא יְדֵי חוֹבָתוֹ, וְחוּזֵר וּמִתְפַּלֵּל אוֹתָהּ בְּזִמְנָהּ. וְאִם הַתְפַּלֵּל תַּפְלַת שַׁחֲרִית בְּשַׁעַת הַדַּחֲק, אַחֵר שִׁיעֲלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר יֵצֵא. וַיֵּשׁ לוֹ לְהַתְפַּלֵּל תַּפְלַת עֶרְבִית שְׁלִילִי שַׁבָּת, בְּעֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶם שֶׁתִּשְׁקַע הַשֶּׁמֶשׁ; וְכֵן מִתְפַּלֵּל עֶרְבִית שְׁלִמוֹצָאִי שַׁבָּת, בְּשַׁבָּת: לִפִּי שֶׁתַּפְלַת עֶרְבִית רְשׁוֹת, אֵין מְדַקְדָּקִין בְּזִמְנָהּ. וּבִלְבָד שִׁיקְרָא קְרִית שְׁמַע בְּעוֹנָתָהּ, אַחֵר יֵצֵאת הַכּוֹכָבִים.

ח. כָּל מִי שֶׁעָבַר עָלָיו זְמַן תַּפְלָה, וְלֹא הַתְפַּלֵּל בְּמִזִּיד אֵין לוֹ תִּקְנָהּ, וְאִינוּ מְשַׁלֵּם; בְּשׁוּגָג, אוֹ שֶׁהָיָה אָנוּס אוֹ טְרוּד מְשַׁלֵּם אוֹתָהּ תַּפְלָה, בְּזִמְן תַּפְלָה הַסְּמוּכָה לָהּ, וּמִקְדִּים תַּפְלָה אַחֲרוֹנָהּ, וְאַחֲרֶיהָ מִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּשְׁלוּמִין.

ט. פִּיצֵד: טָעָה וְלֹא הַתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית עַד שֶׁעָבַר חֲצִי הַיּוֹם, יִתְפַּלֵּל מִנְחָה שְׁתִּים הָרֵאשׁוֹנָה תַּפְלַת מִנְחָה, וְהַשְּׁנִיָּה תְּשְׁלוּמֵי שַׁחֲרִית. טָעָה וְלֹא הַתְפַּלֵּל מִנְחָה עַד שֶׁשִּׁקְעָה הַשֶּׁמֶשׁ, מִתְפַּלֵּל עֶרְבִית שְׁתִּים הָרֵאשׁוֹנָה עֶרְבִית, וְשְׁנִיָּה תְּשְׁלוּמֵי מִנְחָה. טָעָה וְלֹא הַתְפַּלֵּל עֶרְבִית עַד שִׁיעֲלָה עֲמוּד הַשַּׁחַר, מִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית שְׁתִּים רֵאשׁוֹנָה שַׁחֲרִית, וְשְׁנִיָּה תְּשְׁלוּמֵי עֶרְבִית.

י. טָעָה וְלֹא הַתְפַּלֵּל לֹא תַפְלָה זֹו, וְלֹא תַפְלָה הַסְּמוּכָה לָהּ אֵינוּ מְשַׁלֵּם אֲלֹא הָאַחֲרוֹנָה בְּלִבָּד. פִּיצֵד: טָעָה וְלֹא הַתְפַּלֵּל

לא שחרית ולא מנחה, מתפלל ערבית שנים ראשונה תפלת
ערבית, והאחרונה תשלומי מנחה; אבל שחרית אין לה
תשלומין, שכבר עבר יומה. וכן בשאר תפלות.

יא. היו לפניו שתי תפלות, שלמנחה ושלמוסףין מתפלל
שלמנחה, ואחר כך שלמוסףין. ויש מי שהורה שאין עושין
כן בצבור, כדי שלא יטעו.